

*Przy otarzu Pana
czyli wszystko, co powinien wiedzieć
kandydat na ministranta*

MATERIAŁY FORMACYJNE KANDYDATÓW
PARAFIA MATKI BOŻEJ BOLESNEJ W JAROSŁAWIU
OO. DOMINIKANIE

Spis treści

Kto to jest ministrant?	3
Kiedy wchodzę do kościoła	3
Zakrystia	4
Punktualność ministranta	4
Ubiór ministrancki	4
Co oznacza strój liturgiczny ministranta?.....	4
Szaty liturgiczne kapłana	5
Podczas Mszy św.	5
Co oznaczają kolory ornatu kapłana?	5
Poza Mszą Świętą	6
Postawy podczas liturgii	6
Struktura Mszy świętej	7
Czego potrzebujemy do liturgii Słowa?.....	8
Ołtarz oraz to, co do niego należy	9
Kielich oraz to, co do niego należy	10
Ampułki	10
Obmycie rąk (lavabo)	10
Modlitwa eucharystyczna.....	11
- składa się z II elementów:	11
Dzwonienie i kiedy używamy dzwonków i gongu	12
Podstawowa zasada dotycząca przyjmowania Komunii	12
Przechowywanie Świętej Hostii.....	13
Woda Święcona	14
Kadzidło.....	15
Okadzenia	15
Inne nazwy.....	15
Porządek procesyjny.....	16
Modlitwa przed rozpoczęciem	16
Modlitwa na zakończenie	17
Uzupełnienie odpowiedzi do egzaminów	17
Pytania na egzamin dla kandydatów na ministrantów	18
Pytania na egzamin dla aspirantów	19

Kto to jest ministrant?

1. Ministrant jest **POMOCNIKIEM** przy sprawowaniu Mszy świętej i podczas innych nabożeństw liturgicznych.

Nazwa pochodzi od „ministrare” znaczy “służyć”. Służymy Bogu, kiedy przyczyniamy się do tego, aby liturgia była piękna. Ministrant służy księdzu, gdy przygotowany jest ołtarz i dary ofiarne potrzebne do ofiary Mszy świętej. Pomaga również po zakończeniu Mszy świętej.

2. Ministrant jest tym, który **NIESIE ZNAKI**.

Ministrant niesie pewne określone przedmioty, które dla liturgii są niezbędne i dla liturgii mają szczególnie ważne znaczenie. Te znaki mają ludziom wierzącym coś przedstawiać i wskazywać na inną rzeczywistość.

3. Ministrant powinien sam **BYĆ ZNAKIEM**

Ministrant przez służenie wskazuje, że każde nabożeństwo liturgiczne sprawowanie w kościele, jest nie tylko sprawą kapłana, lecz sprawą całej parafii i wszystkich wiernych! Ministrant przez swoje służenie pokazuje, że „uczestniczyć w liturgii” nie znaczy tak jak w kinie, albo przed telewizorem tylko słuchać czy oglądać! “Uczestniczyć w liturgii” to znaczy także współdziałać i współtworzyć ją, czynnie się w niej angażując!

Kiedy wchodzę do kościoła

Pokazuję, że jestem ochrzczony: Końce palców zanurzam w wodzie święconej i czynię znak krzyża świętego!

Przy moim chrzcie ...

**kapłan trzykrotnie połał wodą moją głowę w znaku krzyża.
Powiedział przy tym: “nn”, ja ciebie chrzczę w imię Ojca i syna i Ducha Świętego („nn” to twoje imie). Przez chrzest Święty stałem się:**

- dzieckiem Boga,
- chrześcijaninem,
- członkiem wspólnoty Kościoła świętego.

Znak krzyża uczyniony wodą święconą przy wejściu do kościoła, powinien przypominać mi o tym, że jestem ochrzczony.

Zanim zajmę miejsce w kościele, albo udam się do zakrystii, przyklękam przed tabernakulum!

- Tabernakulum to szafka stojąca na środku ołtarza przyściennego, na osobnej pod stawie w pobliżu ołtarza głównego lub w osobnej kaplicy.
- Tabernakulum służy do przechowywania Najświętszego Sakramentu, czyli Świętych Hostii!
- Wieczna lampka wskazuje, że w tabernakulum znajduje się Najświętszy Sakrament.

- W Najświętszym Sakramencie jest rzeczywiście obecny Jezus Chrystus. W tym Świętym Chlebie jest On tu obecny dla nas!

Zakrystia

Zakrystia jest to pomieszczenie znajdujące się w każdym kościele. Przechowuje się w niej naczynia, księgi i szaty liturgiczne, natomiast kapłan, ministranci i inni usługujący przygotowują się do uczestnictwa w liturgii.

Jak powinienem się zachować w zakrystii? (Zakrystia należy do kościoła)

- rozmawiam w niej tylko cicho (**staramy się unikać rozmów**)
- zdejmuję czapkę!
- nie spożyvam w niej nic (nie żuć także gumy!)

Punktualność ministranta

Na swój dyżur ministrancki, nie przychodź nigdy na ostatnią minutę!

Ponieważ:

- musisz założyć komżę lub albę
- być może będziesz musiał coś przenieść do prezbiterium, czyli tej części kościoła, w której znajduje się ołtarz główny,
- może trzeba będzie jeszcze coś omówić z księdzem,
- ponadto ważne są jeszcze dwie minuty cichego skupienia i zastanowienia przed rozpoczęciem liturgii.

Dlatego niezbędny jest pewien określony czas do przygotowania. Niezwykle ważną regułą obowiązującą każdego bez wyjątku ministranta jest: - przybyć **15** minut przed rozpoczęciem nabożeństwa i to jest punktualność ministrancka

Ubiór ministrancki

(W niektórych parafiach używana jest sutanna ministrancka. Jest to długa do kostek suknia koloru czerwonego, zielonego, czarnego lub fioletowego)

Krótszą szatę liturgiczną wkładaną na siebie, nazywamy komżą. Jest ona zawsze koloru białego. W wielu parafiach ministranci noszą albę z kapturkiem oraz cingulum. Pamiętaj aby zwracać uwagę, aby alba nie była ani za krótka, ani za długa i aby była czysta i wyprasowana. Po zakończonym nabożeństwie złóż starannie komżę lub albę

Co oznacza strój liturgiczny ministranta?

Ministrant jest znakiem! Również szata ministranta powinna coś przedstawiać, czyli być znakiem. Strój liturgiczny ministranta, podobnie jak szaty kapłana podczas sprawowania liturgii, pokazują wierzącym, że zgromadzenie w Kościele nie jest zwyczajnym zgromadzeniem, lecz szczególną wspólnotą wierzących w Chrystusa. To liturgiczne zgromadzenie jest uroczystym świętowaniem. W liturgii świętują nie tylko ludzie, ale Bóg i Jezus Chrystus Świętują razem ze wspólnotą parafialną. Pomyśl o ważnej obietnicy Jezusa: "Gdzie dwaj, albo trzej zebrani są w imię moje, tam Ja jestem pośród nich"

Szaty liturgiczne kapłana

Podczas Mszy św.

- **Humerał** - biała chusta okrywająca szyję lub głowę kapłana.
- **Alba** - długa biała szata symbolizująca łaskę chrztu św. Nazwa pochodzi od łacińskiego słowa "albus" tzn. "biały"
- **Cingulum** - biały sznur (pasek), służący do przepasania alby.
- **Stuła** jest szczególnym znakiem biskupa, kapłana, diakona. Jest znakiem władzy kapłańskiej. Kolor zależy od charakteru danego święta.
- **Ornat** - wierzchnia ozdobna szata liturgiczna kapłana odprawiającego Mszę św. Kolor ornatu zależy również od charakteru danego święta.

Szaty liturgiczne kapłana pokazują, że kapłan ma podczas Mszy św. szczególne zadanie do spełnienia - jako wyświęcony kapłan, przewodniczy z polecenia biskupa liturgii. Może on zamiast Chrystusa wypowiadać nad chlebem i winem słowa Ostatniej Wieczerzy.

Co oznaczają kolory ornatu kapłana?

Biały - kolor radości, Używany jest:

- w Boże Narodzenie i okres Bożego Narodzenia,
- w uroczystości Zmartwychwstania i Okres Wielkanocny,
- Święta ku czci Chrystusa • Święta ku czci Świętych (nie męczenników)

Czerwony - kolor krwi, ognia, miłości, kolor królewski. Używany jest:

- w Niedzielę Palmową
- w Wielki Piątek
- w Uroczystość Zesłania Ducha Świętego
- w Święta ku czci świętych męczenników

Fioletowy - ten kolor jest znakiem pokuty i żałoby Używany jest:

- w okresie Adwentu
- w okresie Wielkiego Postu
- podczas Mszy pogrzebowych

Zielony - kolor nadziei. Używany jest:

- w niedziele zwykłe
- w dni powszednie okresu zwykłego

Różowy - kolor radości wśród pokuty. Używany jest:

- III Niedziela Adwentu
- IV Niedziela Wielkiego Postu

Czarny - kolor smutku, żałoby. (używany tylko w niektórych parafiach) Używany jest:

- podczas Mszy świętych pogrzebowych.

Poza Mszą Świętą

- **Stuła** - rodzaj szarfy zakładanej przez kapłana (na szyję) i diakona (ukośnie) do Mszy świętej i wszelkich innych czynności liturgicznych. Stuła jest symbolem belki krzyża, którą niósł Chrystus
- **Kapa** - jest używana podczas uroczystej liturgii i podczas udzielania sakramentów świętych poza Mszą św. Jest to rodzaj długiej peleryny sięgającej stóp, zapinanej pod szyją. Zakłada się ją na albę oraz stułę.
- **Welon** - jest używany przez kapłana wtedy gdy błogosławi wiernych Najświętszym Sakramentem. Jest nakładany na ramiona kapłana bezpośrednio przed samym błogosławieństwem. Welon jest używany także w procesji, podczas której jest niesiona monstrancja z Najświętszym Sakramentem

Postawy podczas liturgii

• Chodzenie:

- nie "łazić" albo ociągać się czy marudzić
- nie biegać lub spieszyć się
- iść spokojnie i równym krokiem

Zwróć uwagę na odstęp przed tym, kto cię poprzedza! Trzymaj się prosto, bo chodzenie prosto jest cechą człowieka, któremu naprzeciw wychodzi Bóg.

• Stanie:

- nie chwiać się i nie ruszać
- nie stać krzywo (garbić się) i nie opierać się
- Stać cicho i prosto!

Kiedy zachowujesz postawę stojącą?

- od początku Mszy świętej aż do oracji włącznie
- od wersetu "Alleluja" przed Ewangelią aż do zakończenia Ewangelii
- podczas wyznania wiary i modlitwy powszechnej
- od wezwania kapłana "Módlcie się, aby moją i waszą ofiarę ..."
- podczas prefacji aż do "Święty, Święty ... " włącznie
- począwszy od "Oto wielka tajemnica wiary" aż do "Baranku Boży"
- podczas Modlitwy po Komunii św. oraz obrzędów zakończenia Stanie wyraża godność i radość dzieci Bożych oraz gotowość do służby i ofiary

• Siedzenie:

- nie garbić się
- nie oglądać się
- ręce powinny spoczywać na kolanach!

W którym momencie siadasz w liturgii ?

- podczas czytań mszalnych,

- psalmu responsoryjnego i homilii
- podczas przygotowania darów ofiarnych
- podczas rozdawania Komunii św. i chwili ciszy po Komunii św.
- w czasie ogłoszeń parafialnych Siedzenie jest postawą spoczynku, gotowości słuchania i zastanawiania się.

- **Kłęczenie:**

- Jeśli nie trzymasz nic w rękach wówczas złóż je!
- Kieruj swój wzrok w centrum Eucharystii, którym jest ołtarz

Kiedy kłęczysz?

- podczas modlitwy eucharystycznej, po śpiewie “Święty “
- na słowa “Oto Baranek Boży ...”
- Kłęczenie jest postawą czci, uwielbienia i adoracji.

- **Skłon głowy:**

-Skłaniamy głowę, kiedy przynoszę coś kapłanowi. Skłon głowy jest znakiem szacunku i uprzejmości.

- **Skłon ciała:**

-Przy tym pokłonie zginam głęboko głowę i ramiona

Skłon ciała jest również znakiem czci i uwielbienia. Jeśli w jakimś kościele nie jest przechowywany Najświętszy Sakrament (nie ma „wiecznej lampki”), wtedy skłaniam ciało przed głównym ołtarzem albo przed krzyżem

- **Przyklęknięcie:**

- Przyklękam zawsze na prawe kolano, dotykając nim posadzki.

Przyklęknięcie jest najważniejszym znakiem czci i uwielbienia. Jest ono znakiem adoracji: uniżam się przed nieskończonym i niezmiernym Bogiem i przed Jego Synem Jezusem Chrystusem. Dlatego w kościele przyklękam tylko przed tabernakulum gdzie przechowuje się Najświętszy Sakrament.

Struktura Mszy świętej

1.Obrzędy wstępne

* Miejsce: sedilia czyli miejsce przewodniczenia lub ołtarz

W obrzędach wstępnych przygotowujemy się do Mszy świętej. Dokonuje się to poprzez śpiew pieśni, pozdrowienia, wprowadzenie, akt pokuty i modlitwę.

2.Liturgia Słowa

*Miejsce: ambona

W liturgii Słowa słuchamy, co Bóg mówi nam przez słowa Pisma Świętego, czyli Biblię i następnie odpowiadamy na nie wyznaniem wiary i modlitwą.

3.Liturgia Eucharystyczna

* Miejsce: ołtarz

- Przygotowanie darów ofiarnych,
- Modlitwa eucharystyczna z Przeistoczeniem,

- Komunia święta.

W czasie przygotowania darów ofiarnych przygotowujemy stół ołtarzowy dla świętej Uczty Ofiarnej.

Podczas modlitwy eucharystycznej kapłan odmawia wielką modlitwę uwielbienia i dziękczynienia. Przy tym wypowiada on słowa Chrystusa z ostatniej wieczerzy. My angażujemy się przez odpowiedzi i wspólnotowe wezwanie.

W Komunii świętej Jezus przychodzi do nas w świętej licznicy.

4. Obrzędy zakończenia

Miejsce: ołtarz albo miejsce przewodniczenia

Podczas obrzędów zakończenia umocnieni Słowem Bożym i Chlebem Życia, zostajemy przez kapłana wysłani w świat: „Idźcie w pokoju Chrystusa”

Liturgia Słowa i Liturgia eucharystyczna są głównymi częściami Mszy świętej. Obrzędy wstępne oraz obrzędy zakończenia stanowią jej części ramowe.

Czego potrzebujemy do liturgii Słowa?

*** Lekcjonarz**

Tak nazywa się Księga, w której zawarte zostały wybra

- Pierwsze czytanie,
- Psalm responsoryjny,
- Drugie czytanie,
- Alleluja wraz z werselem przed Ewangelią (Aklamacja)
- Ewangelia.

W zakrystii znajduje się 7 tomów lekcjonarzy,

I - okres Adwentu i Bożego Narodzenia

II - okres Wielkiego Postu i okres Wielkanocy

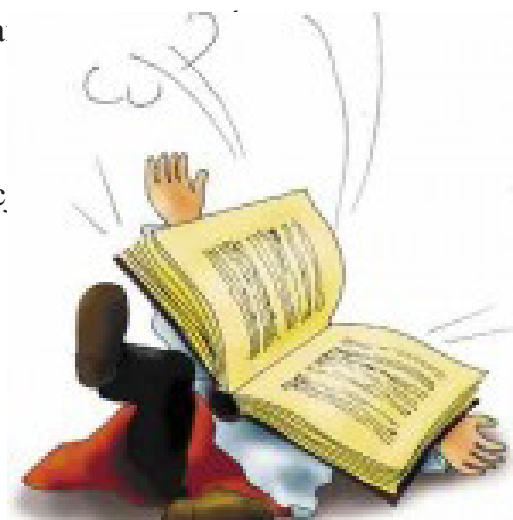
III - okres zwykły (od I do II tygodnia)

IV - okres zwykły (od 12 do 23 tygodnia)

V - okres zwykły (od 24 do 34 tygodnia)

VI - czytania w Mszach o Świętych

VII - czytania w Mszach obrzędowych, okolicznościowych i wotywnych, czytania w Mszach za zmarłych

*** Ambona**

Ambona jest podobna do wielkiego stojaka dla księgi, Na niej leży Lekcjonarz. Z ambony obwieszane są słowa Biblii, czyli czytania mszalne i Ewangelia. Z ambony wygłaszane jest także kazanie (lub homilia).

*** Świece wraz ze świecznikami (akolity)**

Podczas obwieszania słów Ewangelii, ministranci trzymają dwie świece.

Dlaczego? W Ewangelii słuchamy orędzia Jezusa Chrystusa, które powinno być światłem dla drogi naszego życia. O tym mówią nam płonące świece podczas Ewangelii. Płonące podczas Ewangelii świece powinny nam to uświadomić!

Jak uczestniczymy w liturgii Słowa?

- Z otwartymi uszami!

Śluchaj, gdy lektor czyta Lekcję!

Śluchaj, gdy kapłan lub diakon obwieszcza Ewangelię!

Śluchaj, także wtedy, gdy nic nie rozumiesz!

- Przez nasze odpowiedzi:
 - Po I czytaniu Śpiewamy refren psalmu responsoryjnego
 - Przed Ewangelią Przyłączamy się do śpiewu Alleluja
 - Po kazaniu Wyznajemy naszą wiarę odmawiając „Wierzę w Jednego Boga” (Credo); bierzemy udział w wezwaniach modlitwy wiernych.

Ołtarz oraz to, co do niego należy

- **Ołtarz**

Ołtarz jest miejscem sprawowania Najświętszej Ofiary i stołem Świętej Uczty.

- **Krzyż**

Na ołtarzu albo w jego pobliżu zawsze stoi krzyż. We mszy świętej świętujemy pamiątkę śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa. O tym ma nam właśnie przypominać krzyż-znak zwycięstwa Chrystusa i Jego największej miłości. Pamiętaj o słowach Jezusa z Ostatniej Wieczerzy: “To jest moje Ciało, które za was będzie wydane “. “To jest moja Krew, która za was będzie wylana”,

- **Obrus ołtarzowy**

Ponieważ ołtarz jest świętym Stołem Pana, na którym sprawuje się Ucztę Paschalną, czyli Mszę świętą, dlatego leży na nim także obrus. Nazywamy go obrusem ołtarzowym.

- **Świece i kwiaty**

Świece i kwiaty stojące na ołtarzu pokazują nam, że Msza święta powinna być uroczystym Świętem. Także w domu stawiamy na stole świece i kwiaty, gdy przeżywamy jakieś szczególne święto. W okresie Adwentu i Wielkiego Postu na ołtarzu nie powinny stać żadne kwiaty.

- **Podczas przygotowania darów ofiarnych**

Przygotowywany jest ołtarz dla Świętej Uczty. Kapłanowi pomagają w tym ministranci:

- Przynoszą kielich i to, co do niego należy.
- Przynoszą chleb, wino i wodę.
- Przynoszą mszał wraz z pulpitem.
- Pomagają przy obmyciu rąk.

- **Mszał**

W mszale nie są zawarte teksty Pisma świętego do czytań mszalnych, lecz modlitwy przeznaczone do sprawowania Mszy świętej (tzw. Oracje), np. : kolekta, modlitwa nad darami, modlitwa po Komunii świętej, Modlitwy eucharystyczne, modlitwy na błogosławieństwo, itd.

Kielich oraz to, co do niego należy

- **Kielich**

Jest to naczynie liturgiczne, w którym w czasie Mszy świętej umieszcza się wino do konsekracji.

- **Puryfikaterz**

Tym ręczniczkiem oczyszcza się i osusza kielich oraz patenę na Hostie.

- **Palka**

Służy do nakrycia kielicha mszalnego. Jest to kwadratowy kawałek usztywnionego płótna.

- **Korporał**

Ten kawałek płótna w kształcie prostokąta rozkładany jest na ołtarzu. Na nim dopiero stawia się kielich oraz patenę z Hostiami podczas liturgii eucharystycznej.

- **Hostie, wino i woda**

- **Patena**

Naczynie liturgiczne w którym znajdują się hostie. Większa hostia i więcej małych hostii (komunikantów). Jest to chleb przeznaczony do sprawowania Mszy świętej. Wyróżniamy dwa rodzaje paten: patena głęboka i patena płaska.

Ampułki

- **Naczynia do wina i wody (ampułki)**

Podaje się w nich wino i wodę do Mszy świętej, a stoją one przeważnie na małej tacy. W czasie przygotowania darów ofiarnych kapłan wypowiadając słowa modlitwy ("Przez to misterium wody i wina, daj nam Boże udział w bóstwie Chrystusa, który przyjął nasze człowieczeństwo") miesza kroplę wody z winem. Wino oznacza bóstwo, a kropla wody człowieczeństwo Chrystusa. Czasem na dzbanuszkach znajdują się następujące litery:

V = łac. vinum = wino A= łac.aqua=woda

Obmycie rąk (lavabo)

- **Dzbanek (lawaterz)**

Dzbanek z wodą jest przeznaczony do obmycia rąk. Czasem wykorzystuje się do tego celu ampulkę z wodą.

- **Taca (miednica)**

Woda podczas obmycia rąk, spływa do większego naczynia - tacy.

- **Ręcznik (ręczniczek)**

Przy czynności obmycia rąk używany jest ręczniczek. Ministrant trzyma rozłożony ręczniczek przed kapłanem. Po zakończeniu tej czynności, ministrant składa go ponownie.

Dlaczego kapłan podczas przygotowania darów ofiarnych obmywa ręce?

Zanim kapłan odmówi najważniejszą modlitwę mszalną - modlitwę eucharystyczną, pragnie wszystkim uświadomić, że do spotkania z Bogiem i złożenia świętej Ofiary, potrzebne jest wewnętrzne oczyszczenie, czyli czystość duchowa, czystość serca. Kapłan wypowiada słowa: *“Obmyj mnie Panie z mojej winy i oczyść mnie z grzechu mojego”*.

Modlitwa eucharystyczna - składa się z II elementów:

1. Rozpoczynamy Modlitwę eucharystyczną wezwaniami wprowadzającymi.

K Pan z wami!

W I z duchem twoim!

K W górę serca!

W Wznosimy je do Pana

K Dzięki składamy Panu Bogu naszemu!

W Godne to i sprawiedliwe!

2. Dziękujemy i wielbimy ...

Boga Ojca, za Jezusa Chrystusa i za wszystko, co On dla nas uczynił. Dlatego właśnie modlitwa ta nazywa się Modlitwą eucharystyczną. Greckie słowo “Eucharystia” znaczy “dziękczynienie”.

3. Śpiewamy wspólnie ...

uwielbienie i chwałę Bogu w hymnie “Święty, Święty, Święty”.

4. Prosimy ...

aby dary chleba i wina stały się Ciałem i Krwią Jezusa Chrystusa. Równocześnie wyciąga ręce nad darami i czyni znak krzyża.

5. Centrum Modlitwy eucharystycznej stanowią słowa Chrystusa z Ostatniej Wieczerzy (Przeistoczenia):

“To jest Ciało moje, które za was będzie wydane”. “To jest kielich Krwi mojej nowego i wiecznego przymierza, która za was będzie wylana. To czyńcie na moją pamiątkę.”

6. Lud odpowiada:

“Głosimy śmierć Twoją, Panie Jezu, wyznajemy Twoje zmartwychwstanie, i oczekujemy Twego przyjścia w chwale”.

7. Wspominamy ...

śmierć i zmartwychwstanie Pana Jezusa.

8. Modlimy się ...

modlitwą ofiarowania. Mówi ona, że Ofiara Chrystusa jest obecna wśród nas.

9. Prosimy ...

aby Bóg przez Komunię świętą zjednoczył wszystkich we wspólnocie z Chrystusem i wzajemnie ze sobą.

10. Razem z nami świętują ...

- Wielka wspólnota Kościoła (papież, biskupi, kapłani, diakoni, wszyscy wierzący na całej ziemi),
- Święci w niebie (Najświętsza Maryja Parma, Apostołowie i wielu innych),
- Zmarli.

11. Kończymy Modlitwę eucharystyczną

Słowa uwielbienia i chwały dla Pana Boga oraz potwierdzeniem przez "Amen" "Przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chrystusie, Tobie Boże, Ojciec Wszechmogący, w jedność Ducha Świętego, wszelka cześć i chwała, przez wszystkie wieki, wieków Wierni: Amen.

Dzwonienie i kiedy używamy dzwonków i gongu

Dzwonki zwracają uwagę uczestnikom liturgii na coś szczególnego i ważnego. Zgodnie z przepisami liturgicznymi do Spraw Liturgii, podczas Mszy świętej używamy dzwonków w następujących momentach:

• Zapowiedź przeistoczenia:

- dzwonki - gdy kapłan po modlitwie, podczas której trzyma ręce wyciągnięte nad Kielichem składa ręce nad tymże kielichem

• Podniesienie:

- gong - podczas podniesienia Hostii św.; podczas podniesienia Kielicha, - dzwonki - po podniesieniu Kielicha (gdy kapłan przyklęknie).

• Na Komunię świętą

- gong - gdy po odmówieniu modlitw przed Komunią świętą kapłan przyklęka zanim weźmie do rąk Hostię św.

• Podczas wystawienia Najświętszego Sakramentu

- 3 razy gongiem - gdy kapłan błogosławi Najświętszym Sakramentem.

Podstawowa zasada dotycząca przyjmowania Komunii świętej:

Nie przyjmuję nigdy Komunii świętej:

- tylko dlatego, ponieważ inni, nawet wszyscy do niej przystępują!
- albo gdy kłócisz się z kimś i nie jesteś gotów pojednać się z kimś!
- albo gdy przyjmując Komunię świętą, nie myślisz, albo działasz automatycznie

Komunia (słowo łacińskie) znaczy wspólnota

Gdy przystępujesz do Komunii świętej, wówczas pomyśl, że w Świętym Chlebie Chrystus pragnie w szczególny sposób siebie nam podarować: *"To jest Ciało moje które za was będzie*

wydane”!

Przyjęcie Komunii świętej znaczy:

- Jestem na nowo we wspólnocie z Chrystusem!
- Jestem we wspólnocie ze wszystkimi chrześcijanami, którzy razem ze mną przystępują do Komunii świętej.

Kiedy przyjąłeś Komunię świętą, wtedy ...

- Usiądź na swoim miejscu,
- Nie rozglądaj się jednak wokoło po kościele!
- Nie rozmawiaj z sąsiadem!
- Patrz przed siebie módl się przez chwilę w milczeniu do Jezusa Chrystusa:
 - * **DZIĘKUJ JEZUSOWI**, że On przyszedł do ciebie i że On daje ci siłę do wierzenia i kochania bliźniego!
 - * **PROŚ** za tych, których kochasz (rodziców, krewnych, przyjaciół) za ludzi znajdujących się w potrzebie (chorych, samotnych, głodnych), za tych, dla których musisz być lepszy, za zmarłych, których znałeś.
 - * **MOŻESZ TAKŻE MODLIĆ SIĘ ZA SIEBIE**: powiedziec Jezusowi, do czego szczególnie ma On dzielić ci siły i wytrwałości.

Przechowywanie Świętej Hostii

Prawie w każdej mszy świętej po udzieleni Komunii świętej, pozostają Święte Hostie. Jako wierzący katolicy wiemy, że kapłan wypowiedział nad chlebem słowa Jezusa z Ostatniej Wieczerzy Dzięki temu chleb przynoszony w darach ofiarnych, chleb ze Mszy świętej, nie jest już zwyczajnym chlebem, ale stał się czymś zupełnie innym i nowym:

- On jest teraz Świętym Chlebem.
- On jest ciałem Chrystusa,
- Jezus jest w nim prawdziwie obecny.
- „To jest moje Ciało które za was będzie wydane” Słowa te są wyraźną obietnicą i przyrzeczeniem. Słowa te nie tracą na ważności także po Mszy świętej.

Tabernakulum

Dlatego Święte Hostie po Mszy świętej są przechowywane w specjalnej skrzynce (szafce) zwanej „tabernakulum”. Słowo to jest pochodzenia łacińskiego (“tabernaculum”) i oznacza „namiot”. W Starym Testamencie znany był tzw. Namiot Świadcstwa, który w czasie Izraelitów był świętym miejscem przebywania i obecności Boga wśród ludu, a zarazem świątynią prawdziwego Boga.

Wieczna lampka

Jest to znak obecności Świętych Hostii - Najświętszego Sakramentu w tabernakulum. Wieczna lampka pokazuje nam, że Jezus Chrystus jest wśród nas obecny w Świętych Hostiach, także poza Mszą świętą.

Przyklęknięcie

Przed tabernakulum gdy jest obecny Najświętszy Sakrament (można poznać po świecących wiecznych lampkach) wówczas zawsze przyklękam. Przyklękając, uwielbiam i czczę Jezusa Chrystusa, Syna Bożego, który jest obecnego w Najświętszym Sakramencie jako Chleb Życia.

Puszka albo patena komunijna

Konsekrowane Hostie, które pozostały po rozdzieleniu Komunii świętej, przechowywane są w specjalnym naczyniu liturgicznym: - w puszcze, albo w głębokiej patenie komunijnej. Oba te naczynia zamknięte są przykrywką. Czasami nakłada się na puszkę małą sukienkę (pelerynkę) jako znak czci dla Najświętszego Sakramentu. Często jest ona misternie haftowana. Właściwa nazwa tego naczynia liturgicznego brzmi "cyborium".

Monstrancja

Niekiedy kapłan ukazuje Świętą Hostię w specjalnym naczyniu liturgicznym, które nazywa się monstrancją. Służy ona do wystawienia Najświętszego Sakramentu w celu adorowania go i noszenia w procesji. Kapłan błogosławi też wiernych Świętą Hostią w monstrancji. Ministranci dzwonią przy tym dzwonkami lub gongiem (3x). Słowo "monstrancja" pochodzi od łacińskiego słowa "monstrare" - "pokazywać".

Inne nazwy Najświętszego Sakramentu

Na oznaczenie Świętych Hostii znajdujących się w tabernakulum, istnieją jeszcze inne nazwy:

- **Święta Eucharystia**

Słowo "Eucharystia" znaczy "dziękczynienie". Hostie stają się podczas Modlitwy eucharystycznej Ciałem Chrystusa. Ponieważ słowa Chrystusa z Ostatniej Wieczerzy są centrum wielkiej modlitwy dziękczynienia, dlatego możemy również powiedzieć: "przyjąłem Świętą Eucharystię".

- **Przenajświętszy Sakrament**

Ciało Chrystusa pod postacią chleba jest największą świętością Kościoła.

- **Sakrament ołtarza**

Komunia święta należy do siedmiu sakramentów świętych Kościoła. Jest ona sakramentem, który udzielany jest z ołtarza.

Woda Święcona

Gdy kapłan kropi wiernych wodą święconą, to jest to przypomnienie Chrztu i odnowienie decyzji odrzucenia zła i wyboru dobra. Obrzęd ten nazywa się pokropieniem albo aspersją (od łac. słowa "aspersere", to znaczy "pokrapiać").

Gdy kapłan kropi wodą święconą określone przedmioty, wtedy znaczy to, że Bóg bierze pod swoją szczególną opiekę ludzi, którzy te poświęcone rzeczy będą nosić lub posiadać.

- **Pojemnik z wodą święconą.**

W wielu kościołach znajduje się duże naczynie z poświęconą wodą, przeważnie z Kranikiem, z którego może ona spływać. Z tego pojemnika mogą wierzący brać Wodę święconą do swoich domów.

- **Kociołek do święconej wody.**

Jest to naczynie wyglądem swoim przypominające małe wiaderko. Posiada ono "rączkę" do noszenia. Podczas liturgii kociołek noszą ministranci.

• Kropidło

Kropidło składa się z uchwytu, na końcu którego znajduje się metalowa kula (gałka) z małymi otworkami. W środku niej umieszczona jest gąbka nasączona wodą święconą.

Kapłan używa kropidła wówczas, gdy pragnie on wiernych, albo określone przedmioty poświęcić wodą święconą.

Kadzidło

Wonny zapach kadzidła jest znakiem uwielbienia Boga.

*Kadzielnica.

Kadzielnica, zwana inaczej trybularzem, jest metalowym naczyniem, umocowanym na łańcuszkach i zamykanym przykrywką, do którego rozżarzone węgle sypie się ziarenka kadzidła, czyli żywicy i wonnych ziół.

*Łódka z ziarenkami kadzidła i łyżeczką.

Przedmioty, albo osoby okadza się podczas Mszy Świętej lub innego nabożeństwa liturgicznego.

Okadzenia

* **Krzyż** Jest znakiem naszego zbawienia: Jezus umarł za nas na krzyżu.

* **Księga Ewangelii** w niej znajdujemy Wesołą Nowinę Jezusa Chrystusa. To jest najważniejsza księga chrześcijan.

* **Ołtarz** Również ołtarz jest okadzany. Ołtarz jest najważniejszym miejscem w Kościele:

-Jest on jak stół z ostatniej wieczerzy.

-Jest on stołem wielkiej Uczty Ofiarnej

-Jest on jak stół w domu w Emaus.

* **Dary chleba i wina** są okadzone podczas przygotowania darów ofiarnych, ponieważ staną się mocą słów z Ostatniej wieczerzy, Ciałem i Krwią Chrystusa.

* **Święta Hostia w Monstrancji.** Okadzamy ją, aby uwielbić prawdziwie obecnego w tym Świętym Chlebie Jezusa Chrystusa.

* **Zgromadzeni wierni**, także we wspólnocie ludu Bożego, który się zgromadził, jest obecny Jezus Chrystus, Dlatego wolno to zgromadzenie również okadzać.

***Kapłana**, ponieważ kapłan “w imieniu Chrystusa” (2Kor 5,20) przewodniczy wspólnocie i liturgii, dlatego również on jest okadzany podczas liturgii.

Inne nazwy

Msza Święta Koncelebrowana - Jest wiele różnych form sprawowania Mszy Świętej. Na pierwszym miejscu stawia się Mszę Świętą, której przewodniczy ksiądz biskup w otoczeniu kapłanów i w której wierni uczestniczą w sposób świadomy czynny i pobożny. W takiej Mszy Świętej w szczególny sposób ukazuje się Kościół święty. Msza Święta Koncelebrowana to taka Msza święta, w której działa, uczestniczy i współcelebruje dwóch lub więcej kapłanów pod przewodnictwem głównego celebrans. Może nim być biskup lub inny kapłan. Przy odprawianiu Mszy świętej koncelebrowanej bardziej widoczna staje się jedność Ofiary Pana Jezusa i jedność całego Ludu Bożego, 15 -

Porządek procesyjny

PROCESJA NA WYJŚCIE			PROCESJA EUCHARYSTYCZNA		
KADZIDŁO		ŁÓDKA	AKOLITKA	KRZYŻ	AKOLITKA
AKOLITKA	KRZYŻ	AKOLITKA	KANDYDAT		KANDYDAT
KANDYDAT		KANDYDAT	KANDYDAT		KANDYDAT
KANDYDAT		KANDYDAT	KANDYDAT		KANDYDAT
KANDYDAT		KANDYDAT	MINISTRANT		MINISTRANT
MINISTRANT		MINISTRANT	MINISTRANT		MINISTRANT
MINISTRANT		MINISTRANT	MINISTRANT		MINISTRANT
MINISTRANT		MINISTRANT	MINISTRANT		MINISTRANT
MINISTRANT		MINISTRANT	KAPŁAN		KAPŁAN
MINISTRANT		MINISTRANT	KAPŁAN		KAPŁAN
MINISTRANT		MINISTRANT	KAPŁAN		KAPŁAN
KAPŁAN		KAPŁAN	KADZIDŁO		ŁÓDKA
KAPŁAN		KAPŁAN			
KAPŁAN		KAPŁAN			

NŚ

PAMIĘTAJ!!

- podczas procesji się nie rozmawia - zachowuj porządek procesyjny - gdy dochodzisz już do prezbiterium przyklekasz w parze i rozchodzicie się na swoje strony aby zająć miejsce.

Przed rozpoczęciem ...

Dwie minuty przed rozpoczęciem nabożeństwa ustawiamy się i zachowujemy całkowitą milczenie !!

Kapłan i ministranci zastanawiają się nad tym co za chwilę ma się dokonać. Zanim kapłan i ministranci opuszczą zakrystię i udadzą się do prezbiterium modlą się, odmawiając krótką modlitwę:

Oto za chwilę przystąpię
Do Ołtarza Bożego,
do Boga, który rozwesela młodość moją.
Do świętej przystępuję służby.
Chcę ją dobrze pełnić.
Proszę Cię, Panie Jezu, o łaskę skupienia,
by myśli moje były przy Tobie,
by oczy moje były zwrócone na ołtarz,
a serce moje oddane tylko Tobie. Amen.

Kapłan: Wspomożenie nasze w imieniu Pana

Ministranci: który stworzył niebo i ziemię

Podczas odmawiania modlitwy kapłan i ministranci czynią znak krzyża.

Modlitwa na zakończenie

Boże, którego dobroć powołała mnie do Twej służby,
spraw, bym uświęcony uczestnictwem w Twych tajemnicach
przez dzień dzisiejszy i całe me życie
szedł tylko drogą zbawienia.
Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Kapłan: Błogosławmy Panu

Ministranci: Bogu niech będą dzięki

Uzupełnienie odpowiedzi do egzaminów

Pozdrowienie ministranta:

M.Królu nam Chryste.

W.Zawsze i wszędzie.

Czym się różni ręczniczek od puryfikaterza?

-Są do siebie podobne, ale ręczniczek jest większy

Zachowanie ministranta, gdy w kościele lub w kaplicy:

-nie ma Najświętszego Sakramentu (jest krzyż) - przechodząc wykonujemy skłon głową.

-Najświętszy Sakrament jest schowany w tabernakulum - przechodząc przyklękamy na prawe kolano.

- Najświętszy Sakrament jest wystawiony w monstrancji - przechodzą (klękamy na dwa kolana i wykonujemy skłon głową).

Przejścia w prezbiterium

- przechodząc na drugą stronę prezbiterium wykonujemy skłon głową

Dzwonienie na wyjście

- zawsze dzwoniemy 3 razy

Akolitki

-lichtarze z płonącymi świecami używane w czasie czytania Ewangelii oraz w procesjach niesione obok krzyża.

Obowiązki kandydata:

-uczestnictwo na Mszy świętej w niedziele

-uczestnictwo co najmniej raz na Mszy świętej w tygodniu

Kandydat może wykonywać jedynie dwie funkcje podczas Mszy św. dzwonienie na wyjście i obmycie (gdy nie ma ministrantów, wykonuje funkcje które potrafi).

Pytania na egzamin dla kandydatów na ministrantów

Egzamin w sobotę 8 dni przed Uroczystością Chrystusa Króla o godz. 9:00

PRZYNOSIMY WYPRANE KOMŻE!!!

Obłóczyny w Uroczystość Chrystusa Króla (zwykle ostatnia niedziela listopada)

1. Mały katechizm:

- Główne Prawdy Wiary,
- Przykazania Boże,
- Przykazania Kościelne,
- Przykazania Miłości,
- Siedem Sakramentów św.,
- Warunki dobrej spowiedzi,
- Siedem grzechów głównych,
- Trzy cnoty Boskie,
- Dary Ducha Św.
- Najważniejsze dobre uczynki,
- Cztery cnoty główne.

2. Pozdrowieniami ministranckie

3. Postawa i zachowanie ministranta przy ołtarzu

4. Ministrancka punktualność i zachowanie w zakrystii

5. Przygotowanie kielicha

6. Kolory ornatów(co oznaczają i kiedy są używane)

7. Ubiór kapłana do sprawowania Mszy św

8. Ubiór kapłana poza Mszy św

9. Zachowanie ministranta, gdy w kościele lub w kaplicy:

- nie ma Najświętszego Sakramentu (jest krzyż),
- Najświętszy Sakrament jest schowa w tabernakulum,
- Najświętszy Sakrament jest wystawiony w monstrancji.

10. Co to jest lekcjonarz oraz Mszał i do czego służą?

11. Z jakich części składa się Msza św.?

12. Jaki powinien być ministrant?

13. Czym się różni ręczniczek od puryfikaterza?

14. Jak posługujemy się : pateną, ampułkami, dzwonkami, gongiem, kielichem, mikrofonem oraz dzwonkiem na wyjście

15. Co to jest "akolitka",?

16. Co oznacza czerwona lampka w tabernakulum ?

17. Jak nazywa się Ojciec święty?

18. Jak nazywa się nasz biskup i nasz przeor?

19. Co to jest monstrancja i do czego służy?

20. Znajomość modlitw przed i po służeniu

Pytania na egzamin dla aspirantów

Egzamin w sobotę 8 dni przed Uroczystością Chrystusa Króla o godz. 10:00
Obłóczyny w Uroczystość Chrystusa Króla
(zwykle ostatnia niedziela listopada)

1. Pozdrowienie ministranckie.
2. Umiejętność dzwonienia na wyjście.
3. Jak posługujemy się dzbankiem, pateną do obmycia i ręcznikiem.
4. Czym się różni ręczniczek od puryfikaterza.
5. Gdzie znajduje się tabernakulum w naszym kościele i po czym poznać że jest tam Najświętszy Sakrament?
6. Zachowanie ministranta, gdy w kościele lub w kaplicy:
 - nie ma Najświętszego Sakramentu (jest krzyż),
 - Najświętszy Sakrament jest schowa w tabernakulum,
 - Najświętszy Sakrament jest wystawiony w monstrancji.
7. Postawa stojąca.
8. Postawa klęcząca.
9. Postawa siedząca.
10. Zachowanie podczas procesji na wejście i wyjście oraz podczas przemieszczania się w prezbiterium.
11. Zachowanie podczas Mszy św. i nabożeństw.
12. Zachowanie na salce ministranckiej.
13. Zachowanie i przebywanie w zakrystii.
14. Jaki powinien być ministrant?
15. Znajomość modlitw przed i po słuzeniu

